Rahapolitiikka- ja tutkimusosasto

Essi Eerola

17.9.2026 SP/2026/410
SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

Suomen Pankin asiantuntijalausunto asiasta HE 151/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuloverolain 119 ja 124 §:n sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 7 ja 15 §:n muuttamisesta.

1 Tausta

Hallituksen esitys perustuu keväällä 2025 puoliväliriihessä tehtyyn päätökseen alentaa yhteisöveroa 20 prosentista 18 prosenttiin vuoden 2027 alussa ja pidentää tappioiden vähennysoikeutta 10 vuodesta 25 vuoteen.

Esityksen tavoitteena on parantaa yritysten toimintaedellytyksiä sekä tukea investointien kasvua ja yrittäjyyttä. Esityksen tärkein osa on yhteisöveron alentaminen. Tappioiden vähennysoikeuden pidentäminen parantaa verotuksen neutraalisuutta, mutta koskee todennäköisesti vain rajattua määrää yrityksiä, erityisesti uusia yrityksiä, joiden toiminta voi olla ensimmäiset vuodet tappiollista.

Kommentoin tässä lausunnossa yhteisöveron alentamista yllä todetun tavoitteen näkökulmasta ja julkisen talouden näkökulmasta.

2 Yritysten toimintaedellytykset ja kyky tehdä investointeja

Hallituksen esityksen nykytilan arvioinnissa todetaan: ”Jotta nykyiset julkisyhteisöjen tarjoamat palvelut voitaisiin rahoittaa jatkossakin, olisi välttämätöntä saada parannettua yritysten toimintaedellytyksiä ja yritysten kykyä tehdä investointeja.”

Nykyistä alempaa verokantaa voidaan perustella erityisesti investointien tuottovaatimuksen alentamisella, monikansallisten yritysten voitonsiirrolla, yritysten velkarahoituksen ja oman pääoman ehtoisen rahoituksen epäneutraalisuuden vähentämisellä. Vaikutukset kaikkien näiden kanavien kautta tukevat hallituksen esityksen tavoitetta, mutta niiden suuruusluokkaan sisältyy huomattavaa epävarmuutta.

Yhteisöveron kevennyksen voidaan ajatella vaikuttavan suoraan vain niihin investointipäätöksiin, jotka olisi jätetty tekemättä 2 prosenttiyksikköä korkeamman veroasteen vallitessa. Kuitenkin yhteisöveron alennus kohdentuu myös niiden investointien tuottoon, jotka tehtäisiin joka tapauksessa, sekä jo aikaisemmin tehtyjen investointien tuottoon. Tässä mielessä yhteisöveron alennuksen kannustin voi olla julkisen talouden näkökulmasta kohtuullisen kallis toimenpide. Toisaalta vaikutusten kokonaisarviointia vaikeuttaa se, että todennäköisesti positiiviset vaikutukset eivät näy pelkästään investoinneissa, vaan myös esimerkiksi työllisyydessä.

Yritysten toimintaedellytysten parantaminen ei toki rajaudu yhteisöveroa koskeviin muutoksiin. Yritysten toimintaedellytyksiin vaikuttavat oleellisesti myös esimerkiksi omistusoikeudet, politiikan ennakoitavuus, laadukas koulutus ja infrastruktuuri, tasapuolisen kilpailun turvaaminen ja markkinoille tulon esteiden vähentäminen. Jos yhteisöverotuksen keventäminen pienentää

Rahapolitiikka- ja tutkimusosasto

Essi Eerola

17.9.2026 SP/2026/410
SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

verokertymää, myös näihin julkisen sektorin tehtäviin voi kohdistua leikkauspaineita ja heikennyksiä, jotka sitten puolestaan heikentävät yritysten toimintaedellytyksiä.

3 Vaikutukset julkiseen talouteen

Keskeinen yhteisöveron alentamista koskeva kritiikki on vaikutus julkisen talouden alijäämään tilanteessa, jossa julkisen talouden näkymä on jo hyvin vaikea. Asiaa voi tarkastella kolmesta näkökulmasta.

Ensinnäkin EU:n neuvosto asetti Suomen liiallisen alijäämän menettelyyn tammikuussa 2026. EDP-suositusten noudattaminen olisi tärkeää siksi, että menettelylle olisi mahdollista saada tarvittavaa lisäaikaa ilman uusia kireämpiä tavoitteita. Valtiovarainministeriön arvion mukaan on riski, että menettelyn korjaavalta nettomenopolulta poiketaan vuonna 2027. Poikkeama kasvaisi edelleen vuonna 2028, jolloin nettomenopolulla pysyminen edellyttäisi noin 2,7 mrd. euron sopeutusta. Valtiovarainministeriön arvion mukaan vuonna 2027 riski poiketa nettomenopolulta on noin 0,2 % suhteessa BKT:hen. Tarvittava lisäsopeutus olisi noin 600 milj. euroa, mikä on selvästi vähemmän kuin yhteisöveron alennuksen verotulomenetys staattisesti arvioituna vuonna 2027.

Toiseksi Suomen talous on kääntynyt kasvuun vuoden 2024 lopulla ja talouden suhdannenäkymä parantunut vuoden 2026 kuluessa.[1] Tässä tilanteessa olisi luontevaa, että finanssipolitiikan viritys olisi lähivuosina pikemminkin neutraali kuin keventävä.

Kolmanneksi yhteisöveron alentaminen ilman muita verorakenteeseen tehtäviä muutoksia voimistaa listaamattomien yritysten osinkoverotukseen liittyvää kannustinta raportoida ansiotuloja kevyemmin verotettuna pääomatulona. Listaamattomien yritysten osinkoverotuksen korjaaminen heikentäisi tätä kannustinvaikutusta ja pienentäisi yhteisöveron alennuksen negatiivista vaikutusta julkiseen talouteen. Samansuuntainen vaikutus olisi elinkeinotukien ja -verotukien karsimisella. Hallituksen esityksessä yhteisöverokannan alentamista pidetään parempana toimena kuin kohdennettuja investointikannustimia muun muassa pienemmän hallinnollisen taakan takia. Myös tämä perustelu puoltaisi sitä, että yhteisöverokannan alentamisen yhteydessä veropohjan aukkoja tilkittäisiin.

Jakelu Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto

[1] Suomen Pankin väliennuste ”Suomen talouden hyvä vire jatkuu” julkaistiin 15.9.2026. Ennusteen mukaan talouskasvu on piristynyt ja laaja-alaistunut tänä vuonna. Etenkin vienti on kiihdyttänyt kasvua. Myös yksityiset tuotannolliset investoinnit ovat kasvaneet, ja yksityinen kulutus on hieman toipunut viime vuoden pohjalukemista. Suomen BKT kasvaa ennusteen mukaan 1,7 % vuonna 2026 ja 1,6 % vuonna 2027.